

СВІТЛАНА ТАРНАВСЬКА

НОВА УКРАЇНЬСЬКА ШКОЛА

УКРАЇНЬСЬКА МОВА БУКВАР

ЧАСТИНА 5

1

КЛАС

Схвалено для використання в освітньому процесі
(20.01.2023, протокол № 1 засідання експертної комісії з педагогіки та методики початкової освіти; 23.12.2022, протокол № 2 засідання експертної комісії з проведення антидискримінаційної експертизи; № 2.0001-2023 у Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам)

УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ

– розкажи

– поміркуй

– послухай; прочитай, якщо вмієш

– попрацюй в парі

– напиши, намалюй, розфарбуй,
поєднай

– спиши з друкованого

– склади слово

– перевір себе

– граємо в гру, моделюємо

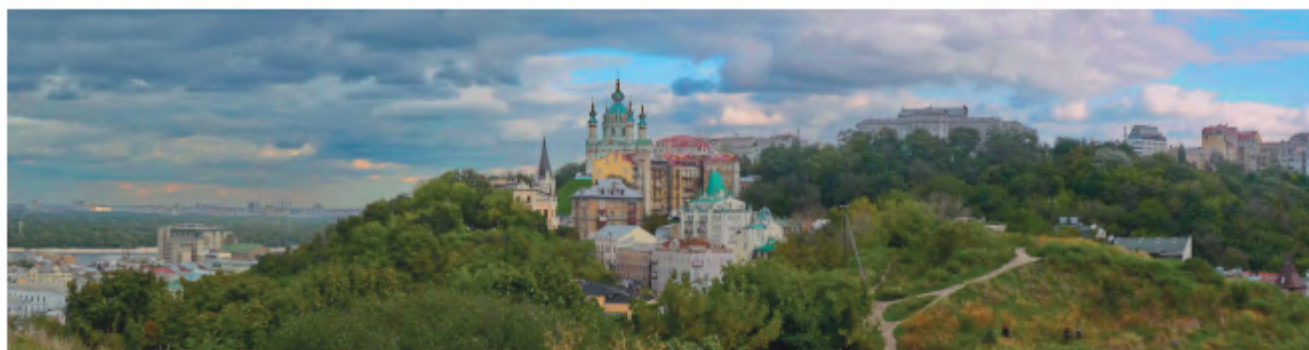
УКРАЇНА — МОЯ БАТЬКІВЩИНА

У кожного з нас є домівка. Там живеш ти, твої батьки, твоя родина. Батьківська оселя, рідна вулиця, рідний край — це твоя маленька батьківщина.

З таких маленьких батьківщин складається наша велика держава — Батьківщина.

Я люблю Україну, свою Батьківщину!

*Людина без Батьківщини
що пташка без пісні.*

ЛЕГЕНДА ПРО КИЇВ

Жили колись біля Дніпра-Славутича на трьох гóрах три брати: Кий, Щек і Хорів. І була в них сестра Либідь.

Кий жив на горі, де сьогодні узвіз Бóричів. Щек жив на горі, що нині зветься Щекавіцею. А Хорив — на третій, яка й називається Хоревіцею.

Побудували брати місто. І назвали його Київ на честь найстаршого брата.

З літопису

Яку назву мала річка Дніпро в давні часи? Яка річка протікає поблизу твоєї домівки? Розкажи про неї.

Нам Хрещатик славний
урочисто вбраний.

Упиши пропущені слова.

Коли _____ виростають, добре плавають в воді.

_____ високо літають, _____ бродять по землі.

А _____ виростає — їздить, плаває, літає!

Одкриває, пізнає геть усе, що в світі є!

За Володимиром Фетисовим

Слова для довідки: птахи, риби, людина, звірі.

Хто що робить? Поєднай.

Навчається читати

Навчається співати

Навчається літати

Навчається пірнати

китеня.

оленя.

першокласник.

соловейко.

Ф ф

—о— —о

—=о —о—

—о—о о —о—о—

—о—

фарби

флюгер

фотоапарат

шарф

еф

іф

аф

оф

иф

уф

фе

фі

фа

фо

фи

фу

фо

фі

кус

ша

ар

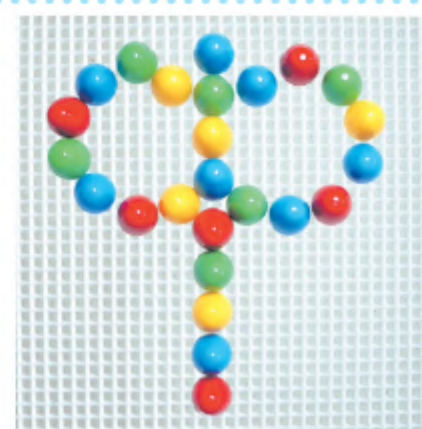
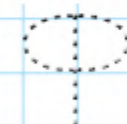
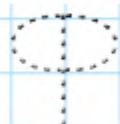
фа

ф

ф

ф

Хто що робить? Поєднай.

Фауна —
це тваринний світ.

Флора —
це рослинний світ.

фламініго
флоркси

фіалка

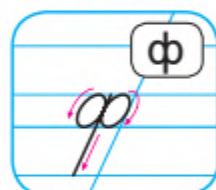
фазан

фуксія

фікус

ф — ф — ф

ф ф ф ф ф ф

фен

фен

фот

фот

фін

фарба

цифра

Софійка й Дорофійка в дитячому кафе. Біля вікон — вазони фікусів та пальм. На столах букети флоксів та фіалок.

— Яка дивна форма ліхтарів! — сказала Софійка.

— А фонтан має форму факела, — доповнила її Дорофійка.

Дівчатка їли суфле, вафлі. У кафе подружки фо-то-гра-фу-ва-ли-ся.

фо то гра фу ва ли ся

лис
сито

слива
?

л и с

Я Федір із Феодосії. Коли я виросту,
хочу знімати кінофільми.

Зараз я вчуся фо-то-гра-фу-ва-ти тато-
вим телефоном.

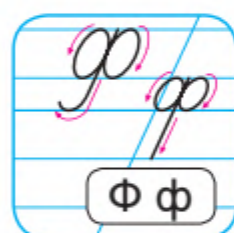
Ось світлини з минулого літа.

Це фото дельфінів
у дельфінаріумі.

Це фото феї —
моєї сестри.

Ф — О — Ф

Ф Ф Ф Ф Ф Ф

Федір Федір Ф

Фамінго з Африки.

Фокси ростуть в Україні.

ХИТРИЙ ЛИС ФАРБУЄ ЛІС

Хитрий лис на верховині
носить фарби у тайстрині*.
Лис, покіль зима настане,
ліс фарбує у багряне.
На дива дивитись скорі
звірі збіглися у зворі**:
— Лис фарбує ліс! Дивіться!
Не торка ж ялиць*** одних:
хитрий він, тому й боїться
поколотися об них!

Володимир Лучук

* *Тайстріня* — торбина, сумка.

** *Звор* — гірський яр.

*** *Яліця* — різновид сосни.

У яку пору року листя змінює свій колір?
Чому ялиці, ялини й сосни залишаються зеленими?

смарагдовий
колір

багряний
колір

бурштіновий
колір

брунатний
колір

бла	ле	ний
чер	кит	ний
ро	во	ний
бру	же	вий
зе	нат	ний

червоний

Розфарбуй
букву.

хв хв

р р

хвіст

фокус

хвалько

софра

хвоя

фотто

Хто бере участь у спілкуванні? Кому належать вигуки?

Ми граємо у футбол.

— Лови, лови!

— На мене!

— Удар! Гол! Ура!

— Знов удар! Фол! Рука!

— Дотримуйтеся правил гри!

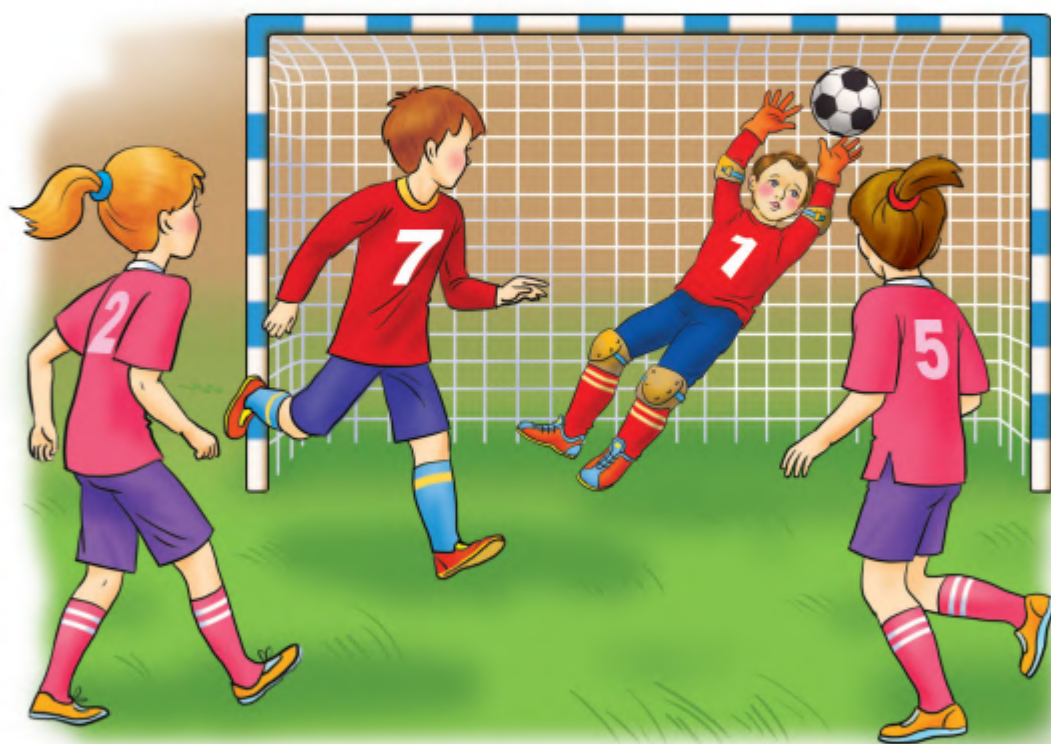
і
ф о рма
е

ферма – фёрмер
фірма – фірмовий

фото
фінал
фініш

футбóл
футболі́ст

футбóльне поле
футбольний майданчик

Цікава гра — футбол. Усі учні люблять грати у футбол. Юні футболісти — хлопці й дівчата — спритно забили голи у ворота. Федько та Гафійка подарували переможцям гри букети фіалок.

Готува́вся подару́нок — із хати́нкою малюнок.
 Сіра мишка малювала, тільки не розфарбува́ла.
 Жовте вибігло курча: — Тут чогось не вистача́!
 Де тут сонце угорі? Де кульба́би у дворі?
 Пénзлик з фáрбами дістану — веселіш довкола
 стане!

Жабеня спішить зелене: — Є тут пénзлик і для мене!

І траві́чку, і яли́нку, дах висо́кий на буди́нку,
 і кульба́бчині листки розмалю́ю залю́бки.

А метелик синюва́тий взявся небо фарбува́ти.
 Пнеться сонечко маленьке, червоне́ньке і круг-
 ле́ньке:

між цієї ось траві́чки будуть спілі полуні́чки!

Під хати́нкою бджола працюва́ла і гула:

— Ось кори́чнева нора, ось грибок біля двора...

Мишка глянула з нори: — Дуже гарні кольори!

Хто назве їх по порядку, той відчи́нить диво-хатку!

За Тamarою Коломієць

Хто герої вірша? Які кольори використовував кожен з них? Поясни.

Спробуй і ти намалювати таку ж «диво-хатку» за допомогою схеми. Розкажи про свій малюнок друзям.

1. Утвори слова.

л а ш к о ч е т и у л ь л к с а

2.

дуж	→	ба	міс	→	це	пожежник художник мисливець фотограф професія
служ	→		сер	→		
стеж	→	ка	дяку	→	ю	
смуж	→		шану	→		

3. Прочитай правильно та виразно!

ФАРТУШОК

Скороговка

Флокси, флокси на фланелі* —
фартушок зацвів у Нелі.

Із шифону шарфик в Галочки,
а на нім рясні фіалочки.

Варвара Гринько

* Фланель, шифон — види тканини.

4.

Я маю. Вони маю.

Я читаю. Вони

5.

Хто це? Що робить?	Тому що...
	
	
	

Що робити?

Навчатися,

Що робили?

Що зробили?

Слова для довідки: співали, написали, танцювати, працювали, виконали.

6.

МИРИЛКА

Мирилка летіла,
на плече сіла,
сказала тихенько:
— Миріться швиденько!

Варвара Гринько

Чому цей вірш називають мирилкою?
Створи мирилку самостійно. Продовжуй.
Друзі мають помиритись, щоб... .

7.

	їхав	їхала
по		
ви		
при		
пере		

8. З одним із слів попереднього завдання склади речення.
Запиши його.

9. На галявці — ців, ців, ці —
сойка садить жолудці.
Пильно жолудь оглядає,
прямо в ямочку саджає.
Сойченята — ців, ців, ці —
поливають жолудці.

Каже сойка: Так і знай, буде тут дубовий гай!

Анатолій Камінчук

Гуляла весна-красна

у синій

Несла весна-красна

у скриниці

Янцям —

гусяткам —

каченяткам —

а малютам —

Слова для довідки: травицю, хустинці, гостинці,
водицю, ряску, казку.

апо́строф

м'яч

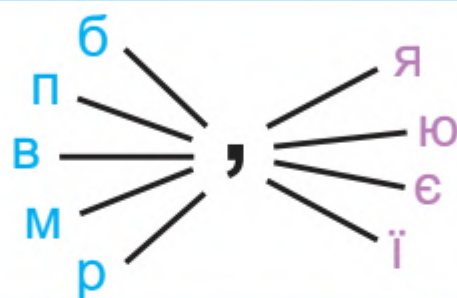

комп'ютер

пір'їнка

Апостроф — це знак.

бю — б'ю

пю — п'ю

вю — в'ю

бе — б'є

пе — п'є

ве — в'є

подві́р'я
здоров'я

в'язка
бур'ян

хом'як
хлоп'я

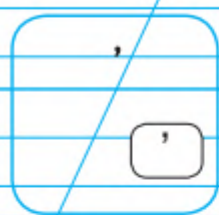

ЗАГАДКА

Не їсть, не п'є,
а ходить і б'є.

п'ята ? п'ята́

апо́строф

апо́строф

ім'я

м'яч

п'ять

дев'ять

сім'я

хал'як

в'юн

Прислів'я вчить, як на
світі жити. П

5	9	15	19
п'ять	дев'ять	п'ятна <u>д</u> цять	дев'ятна <u>д</u> цять

Handwriting practice lines with numbers 5, 9, 15, and 19 in boxes on the left. The number 15 is followed by a cursive tracing guide.

ЗАГАДКА

Воно належить мені, але інші вживають його частіше за мене.

ПРО ЩО КАЖЕ ІМ'Я?

- Як звати твого сусіда?
- Дениско.
- Дозволь, я скажу, ким є Дениско.
- Твій сусід — хлопчик, бо Денис-

ко — чоловіче ім'я. Він маленький хлопчик, бо ти звертаєшся до нього лише на ім'я. А ще — добра людина, бо ти називаєш його лагідно, пестливо.

Запиши п'ять імен друзів у алфавітному порядку.

Дуже скромна і тендітна,
серед квітів непримітна.
Та якщо в руці пом'яти,

то умить впізнаєш

Дід, бабуся, тато, ненька,
старший брат, сестра маленька.

В кожного — своє

А всі разом ми —

Добери слова.

_____ свято.

_____ цвях.

Морквяний _____.

Духмяний* _____.

* Духмяний – ароматний, запашний.

НЕВДАЛИЙ ГОЛ

П'ятеро хлоп'ят грали у футбол на подвір'ї. Дем'янко ненароком забив «гол» у квіти, що росли на балконі сусіднього будинку.

Це була квартира, де жила п'ятикласниця Мар'яна.

Пішли юні футболісти до дівчинки і чемно вибачилися за «неслухняного» м'яча. Тепер м'яч справно «розгулював» лише на подвір'ї.

Які слова ввічливості вживали хлопці? Театралізуйте діалог хлоп'ят і дівчинки.

*Разом об'єднатися –
веселіше гратися.*

СКОРОМОВКИ

У п'явки під п'ятою ямки.

Як місіли тісто в місті, усе місто стало в тісті.

Узяв роззява зав'язку і перев'язав сіна в'язку.

У солов'я пісня своя, а в чижа — чужа.

Ігор Січовик

Обери й запиши одну скоромовку на свій смак. Вивчи її.

Запиши слова з протилежним значенням.

Твердий —

, приєднати —

.

Устав пропущені слова. Коли так кажуть?

в'язочка казочка

От вам

, а мені бубликів

.

ОДИН — БАГАТО

Якось у загубив . Знайшла її , зраділа: «Розплету та вив'яжу для теплі . Почула це і попросила: «А моїм вив'яжи ». Прибіг : «Дуже мерзнуть у моїх — вив'яжи їм !»

Аж тут : «А моїм не вистачить?»

Та ось прийшов і забрав собі. Тільки навіщо вона йому? Мабуть, на начепить.

Випиши у два рядка слова, що відповідають малюнкам. У перший рядок — слова, що означають один предмет, а у другий — ті, що означають два і більше предметів.

Н О П Р С Т У Ф Х Ц Ч Ш Щ Ь Ю Я

один / одна

багато

буква

казки

сніг

листя

морозиво

Чи усі слова мають пари? Що ти помітив / помітила у словах в рамці?

З яких казок герої? Які слова пропущено? Віднови речення. Чим цікаве слово **ніс**?

_____ **ніс** Івасика-Телесика

на _____.

_____ сів на **ніс** _____.

Ура! Я можу сам читати.
Не треба маму умовляти,
сестру просити без зупинки,
щоб прочитала ще сторінку.

Не треба смікати бабусю —
читати вам ніхто не мусить!
Навіщо нудитись, чекати —
самому можна все читати.

Олександр Шibaєв

АБЕТКА-ЛІЧИЛКА

А, Бе, Ве, Ге, Ге, Де, Е —
ось вже перша сімка **Є**.
Є — не сім, а вісім! —
Сперечались **Же, Зе, И** —
далі пісеньку вели.
І — мирило **Їх**, а **іЙ** —
в шапочці стоїть новій.
Ка, еЛ, еМ, еН, О, Пе, еР
разом ходять відтепер;
еС — свистало, **Те** — товклось,
У, еФ, Ха, Це, Че здалось:
Ша і Ща в гурті зівак
загубили **Ь** (м'який знак).
Ю і Я не вийшли з гри:
— Всі ми тут, нас — тридцять три!

Прочитай
український
алфавіт.
Назви букви,
які позначають
голосні звуки.
Скільки
таких букв
в українському
алфавіті?

Любов Голова

Український алфавіт

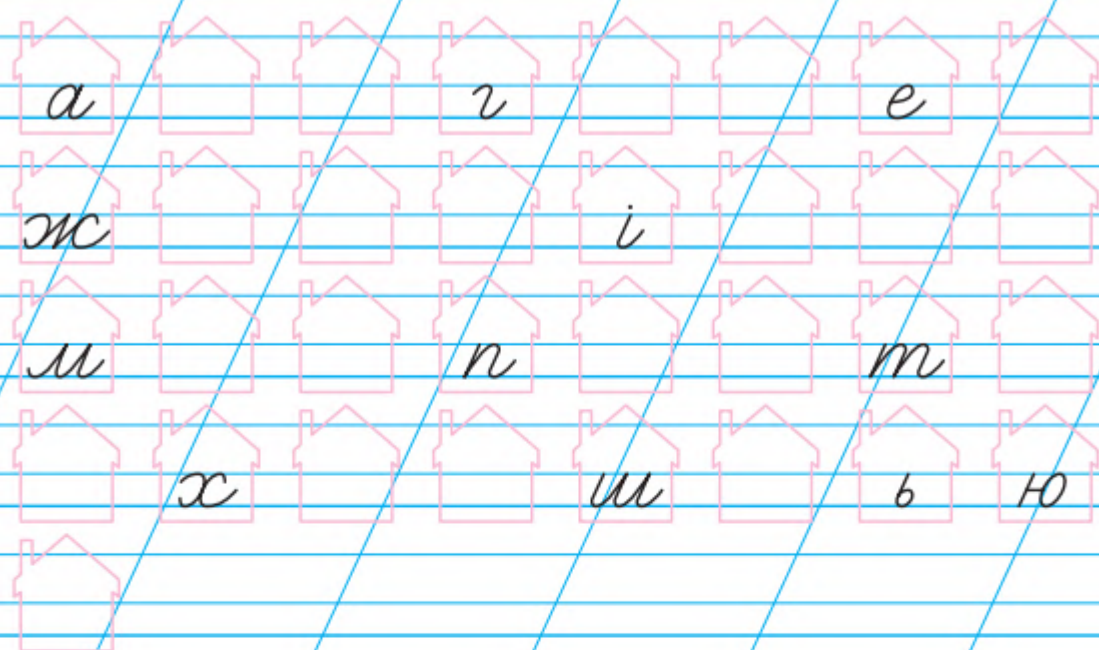
А а	Б б	В в	Г г
Ґ ґ	Д д	Е е	Є є
Ж ж	З з	И и	І і
Ї ї	Ї ї	К к	Л л
М м	Н н	О о	П п
Р р	С с	Т т	У у
Ф ф	Х х	Ц ц	Ч ч
Ш ш	Щ щ	Ь ь	Ю ю
			Я я

Утвори пари слів. Запиши дві пари.

абетка	азбука	алфавіт
весела	український	казкова
веселий	українська	музична

Blank lines for writing answers.

А → *А*

ЗАГАДКА

Цю найпершу в школі книжку знає будь-який школяр.

До усіх книжок доріжку прокладає наш

АЛФАВІТ

Аж тридцять три зорі
нам світять не вгорі —
на білім-білім полі
збираєм їх поволі.
Ці тридцять три зорі
у нашім букварі.

Варвара Гринько

Що автор у вірші називає зорями? Скільки в українському алфавіті букв, що позначають приголосні звуки? Полічи та назви їх.

1. Поясни, чим відрізняються слова. Обведи букви, якими відрізняються слова у парі.
2. Підкресли склади з м'яким приголосним звуком.

ліс — лис

рак — мак

кава — ґава

вода — сода

рис — ірис

теля — стеля

риби — гриби

оса — коса

лин — лінь

рис — рись

гálка — гáлька

кілкі — кільки

ДЗ

—о —о

дзі́га

=о —

дзы́об

—о —о—

гу́дзик

—о	дза	дзу	дзе
	ца	цу	це

—о	дзі	дзю	дзя
	ці	цю	ця

Стеж за своєю вимовою
перед дзеркалом!

[Дз] — [Дз']

Dz dz

dz dz

дзі́га

дзы́об

гу́дзик

дзві́н

Dz Dz

Будь уважним / уважною, прочитай слова, прислухайся до їх звучання.

Дзвін, дзвінок, дзвоник, дзвони.
 Дзвонити, видзвонювати.
 Дзенькати, видзенькувати.
 Дзеленчати, дзижчати.

Випиши слова, що мають по два склади. Постав у словах наголос.

ДЕНЬ У ДЕНЬ

День у день:
 дзень та дзень!
 Кожен день:
 дзень та дзень!
 В школі дзвоник
 кожен день
 вчитись кличе:
 дзень! Дзень! Дзень!

Варвара Гринько

Чому авторка вірша повторила слово *дзень*?
 З яким настроєм потрібно читати цей вірш? Голосно
 чи пошепки?

ДЗВ'ОНИКИ

Ми — дзвіночки,
лісові дзвіночки,
славим день.
Ми співаєм,
дзвоном зустрічаєм:
день! День.

Павло Тичина

Чи насправді можна почути дзвін квітів? Поясни, чому вони отримали таку назву.

дзеркало

кукурудза

Дзвіночки лісові.

Кукурудза на городі дивувалась
своїй вроді: в дзеркало дивилася,
дуже чепурилася...

Юля Турчина

на городі
дивувалась своїй вроді:
в дзеркало дивилася,
дуже чепурилася.

Слова для довідки: дзеркало, кукурудза.

дз – ц

Dz Dz

Ц Ц

дзень

цан

дзвони

цук

дзвін

цвіт

дзига

цирк

дзвод

кімце

ДЖ

—о —о —о́

джерелó

—о́ —о

бджі́лка

—о́ —о

джі́нси

	джа	джо	джу	дже	джи
—о	ча	чо	чу	че	чи

джип
джем
джу́нглі

джин
бджо́ла
джерелó

джмі́ль
ло́джія
джентльме́н

джем

джин

джунглі

джміль

Джерельце під вербою
видищує водою.

АКРОВІРШ ПРО БДЖОЛУ

Біля гаю хатку маю,
день у день я вилітаю.
Жде на мене праця влітку,
оглядаю кожну квітку.
Легко лину над лузком,
а частую всіх медком.

Василь Довжик

Зверни увагу на першу літеру кожного рядка у вірші.
Прочитай згори вниз. Що цікавого ти помітив / помітила?

Я саджу _____.

Я сиджу _____.

Я ходжу _____.

Я їжджу _____.

Я раджу ?.

Я буджу ?.

ЯК БДЖОЛА КОНВАЛІЮ ЗНАЙШЛА

Вилетіла Бджола з вулика, покружляла над пасікою. Чує, десь далеко-далеко дзвенять дзвіночки. Полетіла Бджола на музику дзвіночків. Прилетіла до лісу. На галявині — конвалії. Кожна квітка — маленький срібний дзвіночок. Усерéдині — золотий молоточок. Б'є молоточок по сріблу — лунає дзвін. І в степу, і на пасіці чути. Так Конвалія кличе Бджолу.

Сіла Бджола на квітку, взяла нектар.

— Дякую тобі, Конваліє, — сказала Бджола.

Квітка мовчала. Вона не вміла говорити. Вона лише зняковіла, нахилила голівку. Бджола зрозуміла: це Конвалія відповідає на її подяку.

Понесла Бджола нектар діткам.

Василь Сухомлинський

Запиши, де літала бджола.

бджола́
медоно́сна

ЗОЛОТІ ВІДЕРЕЧКА

Бджілки летять, золоті відеречка
у поле несуть. А з поля летять —
у золотих відеречках медок несуть.

Анатолій Камінчук

Джмелі та бджоли — корисні комахи.
Джміль гуде навіть тоді, коли не
летить. Це він так зігріває своє тіло.

джміль

Джміль джмелю
джмелить.

Джмелі та бджоли —
комахи.

Розгубився джмелик-джміль:
йде весна, але звідкіль?
Чи з-за моря? Чи з-за гір?
Чи звідтіль, де поле й бір?
Йде весна, сміються дітки...
Тільки звідки йде? І звідки?!

Наталка Поклад

ЃЕДЗЬ

Ѓедзь

Жив собі маленький Ѓедзь,
коротенький товстунець.
Він нічого не боявся,
бо щипався і кусався.
Проте жаль мені його,
хто його полюбить, хто?

Галка Мир

Яких комах ти знаєш? Де вони ховаються взимку? Чи сьогодні можна побачити комах на вулиці?

дж – ч

Дж Дж

Ч Ч

джаз

час

джел

човен

джинси

число

ПОДВОЄННЯ БУКВ

та-тя-ття	ння	ля	ддя
за-зя-ззя	сся	жжя	ччя

		колос — колóсся
		гілка — гілля
		камінь — камі́ння

промі́ння насі́ння		зілля воло́сся
-----------------------	---	-------------------

КОЛОС — КОЛО́ССЯ

ГІЛКА — ГІЛЛЯ

КАМІНЬ — КАМІ́ННЯ

проміння

насіння

зілля

волосся

Підкресли у словах подвоєні букви на позначення приголосних звуків.

ВЗУТИ — ВЗУТТЯ

ЖИТИ — ЖИТТЯ

ШИТИ — ШИТТЯ

ЗНАТИ — ЗНАННЯ

ва́нна

взути — ~~взуття~~

жити —

шити —

знати —

ВЕСНА ЙДЕ ТА ЙДЕ

Ось вже і небо блакитне і чисте, і вода блакитна, прозора. Сонечко блищить і горить. Гаї розвиваються. Садки зацвітають.

Увечері десь тьохнув соловейко на листатому клені. Кує зозуля на високій березі, гуде бджола. Миготять білі метелики понад молоденькою травичкою. Літають гучливі хрущі.

Чути весняний гук* і гомін чи з-під землі, чи з води, чи з неба!

За Марком Вовчком

* Гук — сильний звук, шум.

Соловейко _____. Зозуля _____. Бджола _____.
Метелики _____. Хрущі _____.

До поданих слів добери у тексті слова, що означають дію. Запиши утворені сполучення слів.

Відгадай загадки. Яка з них про весну? Запиши її.

Тане сніжок, оживає лужок. День прибуває.
Коли це буває?

Сонце пече, липа цвіте, жито доспіває – коли
це буває?

Жанна швидко виконала мамине доручення.
Старанно помила посуд. Випрасувала плаття,
почистила взуття.

У бабусі Ганни буде день народження.

Онучка приготувала бабусі вітання.

Разом з татком і матусею вона вру-
чила бабусі красиву листівку з поздо-
ровленням.

Як ти піклуєшся про членів родини? Як допомагаєш?

Ганна					
Іля					

ДОНЯ ХОЧЕ СПАТИ

Колискова

У моєї доні
оченята сонні,
рученьки мов з вати —
доня хоче спати.
Ніч прийшла тихенька.
Спи, моя гарненька.

Платон Воронько

Хто тобі співав колискову? Пригадай цю пісню.
Заспівай або розкажи її.

Лиш людина мудрість має,
світ любов'ю здобуває,
розумінням і умінням,
і бажанням, і болінням.
Будьмо сильними у світі,
України мудрі діти,
бережім свій світ чудовий,
свою пісню, своє слово,
а земля усім віддячить,
хто у світі не ледачий!

Марія Чумарна

Відшукай у вірші і назви слова, які мають подвоєнні букви. Постав наголос у цих словах.

розуміння

уміння

бажання

віддавати

Поділи рисками слова для переносу.

Поясни, як ти розумієш зміст прислів'їв.

Міцні знання на все життя.

Дерево міцне корінням,

людина – друзями.

Обери одне з прислів'їв, запиши його.

ЛИСТУВАННЯ

Лист — це написаний, надрукований на папері або набраний за допомогою клавіатури текст. Він використовується для спілкування з кимось на відстані.

Електронна адреса:
e-mail:

school@1.ua

Листи доставляють автомобілем, потягом, літаком. У цьому на допомогу приходить пошта. Найшвидша пошта — електронна. А помічник тут — інтернет.

Прочитай. Обери слова, якими потрібно привітатися з різними адресатами. З'єднай їх у відповідні пари.

друг
подруга

бабуся
дідусь

адресат

мама
тато

вчитель
вчителька

Привіт!

Здоров!

Вітаю!

Слава Україні!

Запиши речення відповідно до малюнка.

Ласкаво просимо! Смачного! Дякую, мені дуже приємно!

Вибач! Мені шкода!

Handwriting practice lines for the sentence: Ласкаво просимо! Смачного! Дякую, мені дуже приємно!

Handwriting practice lines for the sentence: Вибач! Мені шкода!

Handwriting practice lines for the sentence: Ласкаво просимо! На все добре!

Ласкаво просимо! На все добре!

Які вітання можна вживати тільки у спілкуванні з однолітками?

Складіть кулачок – утворіть казкову зорову трубу. Подивіться крізь неї лише на один обраний вами предмет, назвіть і опишіть його.

Що зображено? Яка пора року? Кого або що можна зустріти в парку взимку? Відшукай, назви та позначте на малюнку якнайбільше тварин.

Пригадайте, яким був на малюнку весняний парк. Які зміни відбулися в природі? Що найбільше вразило? На які дії, зовнішність людей звернув / звернула увагу? Які звуки можна почути, якщо опинитися «всередині» картини?

Знайди і розфарбуй об'єкти, в назви яких є буква Ц. Обведи ті, в назвах яких є буква Ф.

Складіть діалог від імені персонажів, що зображені на малюнку.

ПОДОРОЖ БУКВИ

У царстві літер головною вважали букву **А**. Була вона гордою, звучала голосно. А головне, вона була першою в колоні букв.

Мріяли букви бути схожими на неї. Почали приєднуватися до неї, ставати поруч. Тоді буква **А** зазвучала по-новому в парі з кожною:

— **Фа! Та! Ма! Са! Ха-ха!**

Коли ставала вона попереду букви, що позначала приголосний звук, пісня змінювалася:

— **Ах! Ам! Ас! Ат! Аф!**

Букви, що позначають приголосні й голосні звуки, і досі працюють дружно. Вони утворюють слова.

А що ж робить **Ь** у царстві букв? Поміркуй.

Яка буква є спільною для слів у ряду?

Two sets of three horizontal lines for writing, each set preceded by a diagonal line.

Які букви можуть самостійно утворювати склад? А слово? Наведи приклад, запиши.

БУКВА
СКЛАД
СЛОВО

м

он

я

мир

є

да

р

Утвори та запиши пари слів, що різняться одним звуком.

ПРО КОРИСТЬ ЧИТАННЯ

ПРО КОРИСТЬ ЧИТАННЯ

За сьогодні сіра мишка
з'їла вже четверту книжку,
а така ж мала — майже як була.
Докоряє миша-мама:
— Не читала ти їх, мабуть,
а без цього ти не будеш рости.
Це, дитинко, знають всі
миші й навіть люди:
не читаєш, а їси —
користі не буде.

Іван Андрусяк

КНИЖКОВЕЧІР

Книжка в тата, книжка в мами,
книжка в мене і в Світлани,
з книжкою малий Тарас —
книжковечір нині в нас.
Книжковечір, книжкотиша,
тільки чути: песик дише
й сумно дивиться з-під ліжка,
бо йому немає книжки.

Наталка Поклад

Яке речення заховалося в лабіринті? Здійсни «мандрівку» лабіринтом. Прочитай речення.

Відгадай загадку і підкресли відгадку.

Відкрити свої таємниці:
будь-кому готова.
Але, друзі, вам —
не скаже ні слова!

шафа книжка ручка

Стоїть будинок:
хто в нього увійде,
той знання знайде.

школа вулик магазин

Випиши слова, у яких голосних звуків менше, ніж приголосних.

Школа, книжка, вулик, тато, мама, магазин.

ГРАМОТІЙ

ГРАМОТІЙ

Прочитав у книзі кіт,
що мишей ловити слід.
Бачить — скаче сіромаха.
Кіт накинувся з розмаху
і подумав: «Я ж не знаю,
як хапать, з якого краю —
од хвоста чи з голови».
Муркнув: — Мишко, поживи
поки що, я дочитаю —
як ловить, з якого краю.

Платон Воронько

Чому автор назвав мишку сіромахою?
Пофантазуй, чим закінчилася розмова кота з мишкою?
Розіграйте цю розмову.

Назви слова в алфавітному порядку.

кіт сіромаха мишка голова хвіст

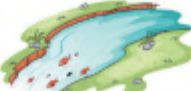

	слід — сліди	хвости — хвіст
	кіт — коти	краю — край

БАЙКА

ЛЕБІДЬ, ЩУКА І РАК

Подружились влітку , і .

Плавали вони в .

Настала осінь, вода в ставку стала замерзати.

Надумали друзі тікати в теплі краї. Добули .

Лебідь тягне вгору. Рак тягне назад. Щука тягне у воду. Тягли, тягли, а віз на місці .

За Леонідом Глібовим

ЛЕБІДЬ, ЩУКА І РАК

...Колись-то Лебідь, Рак та Щука
приставить хуру узялись.

От троє разом запряглись,
смикнули — катма ходу...

Що за морока? Що робить?

Ай не велика, бачся, штука, —
так Лебідь рветься підлетіть,

Рак упирається, а Щука тягне в воду.

Хто винен з них, хто ні — судить не нам.

Та тільки хура й досі там.

Леонід Глібов

Байка — повчальний гумористичний твір.

Чим схожі ці твори? Чим відрізняються? Який з них тобі цікавіше читати?

Перекажіть одне одному зміст байки. Чи усе ти зрозумів / зрозуміла? Постав запитання. Уточни.

Чому навчає байка «Лебідь, Рак і Щука»? Поясни.

У дружбі треба бути однодумцями.

Handwriting practice lines for the sentence "У дружбі треба бути однодумцями." consisting of six slanted columns for writing.

Утвори і запиши по три будь-які склади:

із двох звуків

Handwriting practice lines for creating and writing three syllables from two sounds.

із трьох звуків

Handwriting practice lines for creating and writing three syllables from three sounds.

Випиши й поділи на склади слова — назви героїв байки.

Handwriting practice lines for identifying and dividing words by syllables.

ЗВІДКИ ПРИХОДЯТЬ ЗНАННЯ

ЗВІДКИ ПРИХОДЯТЬ ЗНАННЯ?

Задумались першокласники, звідки беруться знання. Ігор мовив:

— Я все знаю! Мені тато про все розповідає!

— А я знаю, як рухаються планети. Прочитав у книжці, — сказав Сергійко.

— А я дивилася телепередачу про політ у космос українського космонавта Леоніда Каде-нюка, — мовила Яринка.

— Я дізнався про динозаврів з дитячої енциклопедії, — повідомив Данило.

— Нам про все розкажує вчителька, ми навчаємось у школі, — сказали діти.

То звідки ж беруться знання?

Які ще існують джерела отримання інформації, знань?

Я читаю Буквар.

Вона чита___ Буквар.

Ти чита___ Буквар.

Він чита___ Буквар.

Ми чита___ Буквар.

Вони чита___ Буквар.

Яку книжку ти прочитав / прочитала самостійно? Про кого, про що вона? Яка назва цієї книжки? Хто її автор?

Запиши слова в алфавітному порядку. Постав у словах наголос.

Заєць, акула, берег, віхола, кіт, жовтень, єнот,
лось, гроші, екран, дерево, іграшка, йорж, ґедзь,
носоріг, абетка, папуга, буква, одуд, мавпа,
бібліотека, словник.

[illegible]

Чи усіх слів значення тобі відомі? Довідайся про ці слова в словнику.

До слів *буква*, *віхола*, *абетка* добери й запиши слова, що мають таке саме значення.

[illegible]

ГАРНО ЖИТИ У СЕЛІ

Найріднішим місцем на землі є те, де ми народилися. Місце, де ми зробили перші кроки і промовили перше слово.

Це місце, де живуть наші батьки, рідні. Тут наш дім, школа, наші друзі.

Це і є наша батьківщина!

МОЄ СЕЛО

Я дуже люблю своє рідне село!

Навесні воно потопає в зелені садів. За селом — поля, ліс та річка.

Є в селі будинок культури, школа, бібліотека, пошта, лікарня, стадіон.

Моє село квітуче, затишне, сучасне...

Розкажи про своє рідне село або про село, у якому ти бував / бувала.

Які назви населених пунктів (сіл, селищ, міст) ти знаєш?
Запиши кілька з них.

[illegible]

Напиши слово, що об'єднує слова кожного ряду.

Джміль, ґедзь, бджола, муха —

Blank handwriting lines for the first row.

Лящ, окунь, сом, карась —

Blank handwriting lines for the second row.

Орел, ластівка, зозуля —

Blank handwriting lines for the third row.

Склади й запиши з поданих слів речення.

У, городі, паслася, бабусі, на, коза.

Blank handwriting lines for writing the sentence.

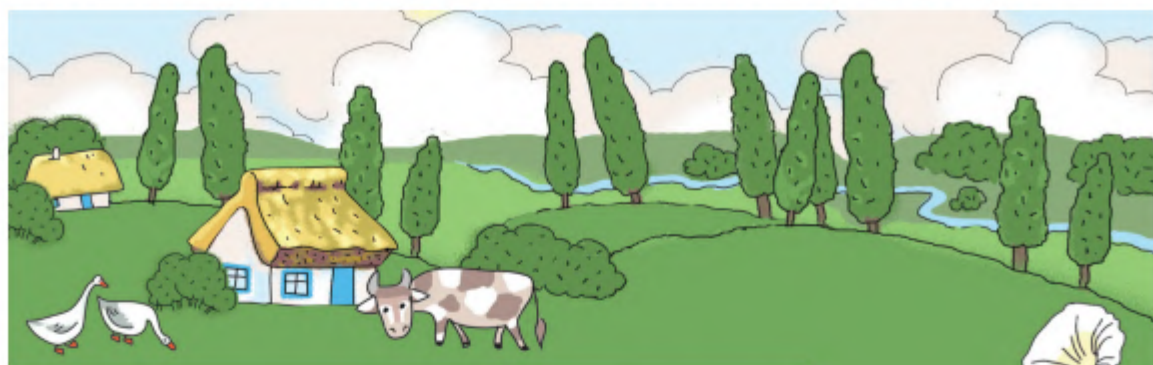
Прочитай. Підкресли у кожному реченні слова, що схожі. Чи схожі вони за змістом? Поясни одне одному на прикладі обраного одного речення.

Я тягнув на гору віз, а згори мене він віз.

Ти клубочок не коти, бо збіжаться всі коти.

Їжачиха сину шила чобітки без голки й шила.

Ігор Січовик

ГАРНО ЖИТИ У СЕЛІ

Гарно жити у селі,
що зоветься Василі,
чи в Богданівці, Петрівці,
у Юрківці, Григорівці...
Я живу в селі Насташки,
де ростуть густі ромашки,
а ген там, де річка-змійка, —
мов букет, село Марійка.
Потім є дві балки
й хутірécь Наталки...
В іменах моя земля,
промовляє звіддаля:
тут жили сини і дочки —
їхні це слідочки.

Наталка Поклад

Поцікався, звідки походить назва твого міста чи села.

Продовж речення.

Я живу у місті / Я живу в селі... .

Назва твору - „Гарно жити
у селі”.

А хто автор?

ля

ка

бу

ро

річ

маш

кет

зем

річка

